

V Bruseli 5. decembra 2017
(OR. en)

15387/17

**Medziinštitucionálny spis:
2017/0312 (NLE)**

**RECH 406
COMPET 855
ATO 52**

NÁVRH

Od:	Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ, v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie
Dátum doručenia:	1. decembra 2017
Komu:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generálny tajomník Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2017) 698 final
Predmet:	Návrh na NARIADENIE RADY o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2019 – 2020), ktorý dopĺňa Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2017) 698 final.

Príloha: COM(2017) 698 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 1. 12. 2017
COM(2017) 698 final

2017/0312 (NLE)

Návrh

NARIADENIE RADY

o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2019 – 2020), ktorý dopĺňa Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Na pokračovanie vo financovaní jadrového výskumu a odbornej prípravy je potrebné prijať nové nariadenie na predĺženie všetkých výskumných činností vykonávaných na základe nariadenia Rady (Euratom) č. 1314/2013 o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2014 – 2018), ktorý prispieva k rámcovému programu v oblasti výskumu a inovácií Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu¹.

Hlavným cieľom výskumu jadrového štiepenia, ktorý financuje Euratom, je zvýšiť bezpečnosť jadrových technológií. Tento výskum prispieva aj k vypracovaniu bezpečných, verejne prijateľných riešení pre nakladanie s rádioaktívnym odpadom a podpore ochrany pred žiarením a rozvoju lekárskeho využitia ionizujúceho žiarenia. Cieľom výskumu Euratomu v oblasti jadrovej syntézy je pomôcť dekarbonizovať energetický systém prostredníctvom rozvoja jadrovej syntézy v magnetickom poli. Priame akcie programu podporujú vykonávanie jadrových bezpečnostných záruk v Európe a globálne.

Návrh programu Euratomu na obdobie 2019 – 2020 naďalej dopĺňa program Horizont 2020². Určuje rozpočet pre priame a nepriame akcie, stanovuje ciele výskumu a vývoja a identifikuje podporné nástroje výskumu a vývoja.

Návrhom sa zabezpečí, aby výskum a odborná príprava v oblasti jadrovej vedy a technológie financované Úniou pokračovali v období 2019 – 2020, čím sa zachová program, ktorý dopĺňa, poháňa a koordinuje činnosti členských štátov s cieľom maximalizovať pridanú hodnotu Únie.

V súlade s článkom 7 Zmluvy o Euratome je súčasný program Euratomu (2014 – 2018) viazaný päťročným časovým rámcom. Zámerom tohto návrhu je zabezpečiť hladké pokračovanie programu v období 2019 – 2020. Týmto prístupom sa zabezpečí kontinuita a súdržnosť opatrenia v celom sedemročnom období 2014 – 2020, a teda väčšia súdržnosť s časovým harmonogramom programu Horizont 2020. To všetko je ešte dôležitejšie so zreteľom na skutočnosť, že program Euratomu a program Horizont 2020 sledujú vzájomne sa dopĺňajúce ciele.

• Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Program Euratomu na obdobie 2019 – 2020 prenáša výskumné činnosti programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018. Je úplne v súlade s programom Euratomu na obdobie 2014 – 2018 a s posúdením vplyvu pre obdobie 2014 – 2020, ktoré bolo vypracované pred jeho prijatím.

¹ Nariadenie Rady (Euratom) č. 1314/2013 zo 16. decembra 2013, o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2014 – 2018), ktorý prispieva k rámcovému programu v oblasti výskumu a inovácií Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 948).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje program Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a zrušuje rozhodnutie č. 1982/2006/ES (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 104).

- **Súladi s ostatnými politikami Únie**

Program Euratomu na obdobie 2019 – 2020 je naďalej v súlade so všetkými príslušnými politikami Únie v oblastiach týkajúcich sa výskumu a inovácií všeobecne a konkrétne jadrového výskumu a inovácií a bezpečnostných aspektov. Podporuje teda vykonávanie:

- smernice Rady 2009/71/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení³, zmenenej smernicou Rady 2014/87/Euratom⁴,
- smernice Rady 2011/70/Euratom, ktorou sa zriaďuje rámec Spoločenstva pre zodpovedné a bezpečné nakladanie s vyhoretým palivom a rádioaktívnym odpadom⁵,
- smernice Rady 2013/59/Euratom, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia⁶.
- Program prispieva k vykonávaniu kapitoly 7 Zmluvy o Euratome týkajúcej sa systému jadrových bezpečnostných záruk EÚ, ako aj k bezpečnostným programom a stratégiám EÚ.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto nariadenia je článok 7 Zmluvy o Euratome.

- **Výber nástroja**

Program Euratomu 2019 – 2020 sa vykonáva prostredníctvom nového nariadenia.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

V súlade s článkom 22 nariadenia (Euratom) č. 1314/2013 a usmerneniami pre lepšiu právnu reguláciu⁷ Komisia vykonala priebežné hodnotenie programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018. Vo svojej správe [COM(2017) 697 final] uvádza strategický prehľad hodnotiaceho procesu a jej odpovede na odporúčania skupiny nezávislých expertov. Sprievodné pracovné dokumenty útvarov Komisie [SWD(2017) 426 final, SWD(2017) 427 final] pokrývajú oblasti na hodnotenie (opodstatnenosť, účinnosť, efektívnosť a európska pridaná hodnota).

Z analýz Komisie nevyplývajú nijaké presvedčivé zistenia, na základe ktorých by sa mohli spochybníť stratégie a formát programu na obdobie 2014 – 2018 alebo by sa mohol vyžadovať návrh revízie rozsahu, činnosti alebo spôsobu vykonávania programu v období 2019 – 2020. Komisia takisto zabezpečí, aby sa vo vykonávacom rozhodnutí o pracovnom programe Euratomu na obdobie 2019 – 2020 riešili všetky otvorené otázky.

V priebežnom hodnotení sa zistilo, že výzvy jadrovej bezpečnosti a znižujúce sa jadrové zručnosti v Európe možno efektívne riešiť využívaním synergií medzi výskumom členských štátov a výskumom súkromného sektora a medzi vedeckými disciplínami a technologickými

³ Ú. v. EÚ L 172, 2.7.2009, s. 18.

⁴ Ú. v. EÚ L 219, 25.7.2014, s. 42.

⁵ Ú. v. EÚ L 199, 2.8.2011, s. 48.

⁶ Ú. v. EÚ L 13, 17.1.2014, s. 1.

⁷ COM(2015) 215 a SWD(2015) 110.

sektormi. Opatrenie na úrovni EÚ môže posilniť výskumný a inovačný rámec v oblasti jadrovej energie a koordinovať výskumné snahy členských štátov, čím predchádza zdvojnásobovaniu úsilia, zachováva kritické množstvo v kľúčových oblastiach a zabezpečuje čo najefektívnejšie využitie verejného financovania. Výskum a vývoj v oblasti energie jadrovej syntézy je dlhodobý a veľmi rizikový; jeho vykonávanie v kontexte programu na úrovni EÚ znamená, že riziko sa znáša spoločne a vznikajú rozsah pôsobnosti a úspory z rozsahu, ktoré by nebolo možné dosiahnuť inak.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Komisia v súlade s usmerneniami pre lepšiu právnu reguláciu vykonala verejnú konzultáciu od októbra 2016 do januára 2017, ktorá bola podkladom pre priebežné hodnotenie programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018 a pre návrh programu Euratomu na obdobie 2019 – 2020. Dostala 323 odpovedí od jednotlivcov a zainteresovaných strán, ktorí zastupovali všetky oblasti výskumu a rôzne činnosti (verejné výskumné subjekty, organizácie technickej podpory, zastrešujúce organizácie, koncoví používatelia atď.). Konzultácia zahŕňala všetky hlavné oblasti na hodnotenie vrátane opodstatnenosti, efektívnosti, účinnosti, vykonávania a pridanej hodnoty EÚ. Celkovo sa v súčasných alebo predchádzajúcich programoch Euratomu zúčastnilo 75 % respondentov.

Celková spätná väzba programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018 bola pozitívna: s tým, že program je opodstatnený, súhlasilo alebo silno súhlasilo 80 % respondentov. Miera podpory sa líši medzi jednotlivými oblasťami a najsilnejšia bola v oblasti k vzdelávaniu a odbornej príprave a výskumu o nakladaní s odpadom a bezpečnosti existujúcich reaktorov. Posledné dve uvedené oblasti a výskum jadrovej syntézy boli takisto oblasťami, v ktorých respondenti pociťovali najväčší pokrok a vnímali Európu ako svetového vodcu. Respondenti uvádzali výmenu poznatkov a mobilizáciu väčšieho fondu spôsobilostí ako hlavné aspekty pridanej hodnoty programu. Na druhej strane sa len 30 % domnievalo, že program mal nejaký pákový efekt na súkromné investície.

- **Získavanie a využívanie odborných znalostí**

Komisia v priebehu vypracúvania svojho návrhu zhromaždila vstupné podklady z viacerých zdrojov a spoliehala sa na odborné znalosti viacerých zdrojov. Vedecký a technický výbor Euratomu vydal v roku 2017 stanovisko o budúcom programe Euratomu a dve skupiny nezávislých expertov vypracovali správu o priebežnom hodnotení programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018⁸. V roku 2016 vykonala samostatná skupina expertov preskúmanie európskeho spoločného programu výskumu jadrovej syntézy v polovici trvania, ktorý vykonáva konzorcium EUROfusion.

- **Posúdenie vplyvu**

Na základe rovnakých ustanovení programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018 si program Euratomu na obdobie 2019 – 2020 zachováva rovnaký rozsah a je založený na pôvodnom posúdení vplyvu *ex ante*, ktoré bolo vypracované pre celé sedemročné obdobie (2014 – 2020) v rámci posúdenia vplyvu programu Horizont 2020 [SEC(2011) 1427, príloha 6]. V pláne pre program Euratomu na obdobie rokov 2019 – 2020⁹ sa stanovuje nové posúdenie vplyvu, len ak Komisia navrhne väčšie zmeny predĺženia programu.

⁸ Správy sú k dispozícii na stránke – https://ec.europa.eu/research/evaluations/index_en.cfm?pg=home.

⁹ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2016_rtd_008_euratom_extension_en.pdf.

Skupina expertov Komisie uviedla v priebežnom hodnotení nepriamych akcií programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018 niekoľko odporúčaní určených Komisií¹⁰, najmä o vzdelávaní a odbornej príprave a o zdravotných aspektoch výskumu ochrany pred žiarením. Tieto odporúčania sa zohľadnia pri vypracúvaní pracovného programu Euratomu na obdobie 2019 – 2020.

Pokiaľ ide o odporúčania týkajúce sa nepriamych akcií vo výskume jadrovej syntézy, Komisia bude komunikovať priamo s konzorciom EUROfusion s cieľom zabezpečiť, aby sa tieto odporúčania zohľadnili v najväčšej možnej miere. V súčasnosti sa zvažujú a Komisia bude tento proces monitorovať v rámci svojich bežných činností dohľadu nad programom Euratomu a jeho riadenia¹¹.

Odporúčania týkajúce sa priamych akcií programu Euratomu sa v maximálnej možnej miere zohľadnia v priebehu príslušného obdobia. Riešiť sa bude najmä odporúčanie o pokračovaní činností vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj o posilnení činností riadenia znalostí a zlepšení otvoreného prístupu k jadrovým výskumným infraštruktúram centra JRC. Zvýšenie synergií s nejadrovými činnosťami sa posúdi najmä v oblasti aplikácií jadrovej vedy.

Niektoré odporúčania sa týkajú dlhodobých aspektov jadrového výskumu alebo nástrojov, ktoré program využíva spoločne s programom Horizont 2020. Komisia ich plánuje zohľadniť v posúdení vplyvu *ex ante* pre ďalší program Euratomu v rámci nového viacročného finančného rámca (po roku 2020).

4. VPLYV NA ROZPOČET

Rozpočet návrhu sa uvádza v bežných cenách. V priloženom legislatívnom finančnom výkaze sa uvádza vplyv na rozpočet, ľudské a administratívne zdroje.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Výkonnosť programu sa bude monitorovať ročne na základe súboru hlavných ukazovateľov výkonnosti (pozri prílohu II) a do roku 2022 sa vykoná hodnotenie *ex post*. Výkonnosť sa bude navyše hodnotiť na úrovni priamych a nepriamych akcií takto:

- priame akcie: výkonnosť centra JRC sa hodnotí interne prostredníctvom ročného interného partnerského preskúmania (hodnotenie produktivity a vplyvu – PRIME) na základe hodnotiacej metodiky podľa normy ISO a externe prostredníctvom partnerského preskúmania viacerými expertmi na vysokej úrovni vybratými po konzultácii s radou guvernérov centra JRC,
- nepriame akcie: individuálne projekty sú predmetom povinného preskúmania v polovici trvania.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V porovnaní s programom Euratomu 2014 – 2018 boli zavedené tieto hlavné zmeny:

- Článok 4 rozpočtu pre priame a nepriame akcie bol aktualizovaný na obdobie 2019 – 2020.

¹⁰ Bližšie informácie o odporúčaníach a odpovediach Komisie sa uvádzajú v správe Komisie o priebežnom hodnotení výskumného a vzdelávacieho programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018.

¹¹ Tamže.

- Článkom 5 sa zavádza otvorenosť programu Euratomu na obdobie 2019 – 2020 pre krajiny a územia pridružené k programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018.
- V článku 22 sa vypúšťajú zastarané ustanovenia týkajúce sa hodnotenia programu.
- V článku 23 sa aktualizujú ustanovenia o zrušení a prechodné ustanovenia: zahŕňajú ustanovenia, ktoré umožňujú, aby sa prostriedky pridelené finančným nástrojom programu Horizont 2020 mohli znovu použiť v programe Euratomu (2019 – 2020) (alebo v jeho následnom programe); možnosť previesť akumulované, ale neviazané pripísané príjmy (príspevky od pridružených krajín) na program Euratomu na obdobie 2019 – 2020; a plynulé pokračovanie činností výboru programu.
- Príloha I o činnostiach, ktoré sa budú podporovať z programu Euratomu na obdobie 2019 – 2020, bola aktualizovaná – Európsku dohodu o vývoji jadrovej syntézy (EFDA) teraz nahradilo konzorcium EUROfusion. Text týkajúci sa Spoločného európskeho toru (JET) v prílohe 1 bol revidovaný, aby neboli ovplyvnené možnosti financovania v rámci programu Euratomu na obdobie 2019 – 2020, ktoré budú pravdepodobne závisieť od výsledku rokovaní o brexite.

Návrh

NARIADENIE RADY

o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2019 – 2020), ktorý dopĺňa Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 7 prvý odsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹²,

keďže:

- (1) jedným z cieľov Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Spoločenstvo“) je prispievať k zvyšovaniu životnej úrovne v členských štátoch, okrem iného podporou a uľahčovaním jadrového výskumu v členských štátoch, pričom tento výskum bude dopĺňať program Spoločenstva v oblasti výskumu a odborného vzdelávania.
- (2) Jadrovým výskumom sa môže prispieť k sociálnej a hospodárskej prosperite a udržateľnosti životného prostredia, a to zvyšovaním jadrovej bezpečnosti, skvalitňovaním fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení a zvyšovaním ochrany pred žiarením. Rovnako dôležitým je potenciálny prínos jadrového výskumu k bezpečnej a efektívnej dlhodobej dekarbonizácii energetického systému.
- (3) V priebežnom hodnotení výskumného a vzdelávacieho programu Spoločenstva na obdobie 2014 – 2018 zriadeného nariadením Rady (Euratom) č. 1314/2013¹³ (ďalej len „program na obdobie 2014 – 2018“) sa konštatovalo, že opatrenie je významné a naďalej pomáha riešiť výzvy v oblasti jadrovej bezpečnosti, ochrany a bezpečnostných záruk, nakladania s rádioaktívnym odpadom, ochrany pred žiarením a energie jadrovej syntézy.
- (4) Na zabezpečenie kontinuity jadrového výskumu na úrovni Spoločenstva je potrebné zriadiť výskumný a vzdelávací program Spoločenstva na obdobie od 1. januára 2019 do 31. decembra 2020 (ďalej len „program Euratomu“) Program Euratomu by mal mať rovnaké ciele ako program na obdobie 2014 – 2018, mal by podporovať rovnaké činnosti a používať rovnaký spôsob vykonávania, ktorý sa preukázal byť účinným a vhodným na plnenie cieľov programu.

¹² Ú. v. EÚ C, s. .

¹³ Nariadenie Rady (Euratom) č. 1314/2013 zo 16. decembra 2013, o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2014 – 2018), ktorý prispieva k rámcovému programu v oblasti výskumu a inovácií Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 948).

- (5) Program Euratomu podporovaním jadrového výskumu prispeje k dosiahnutiu cieľov rámcového programu pre výskum a inovácie Horizont 2020 (ďalej len „rámcový program Horizont 2020“) ustanoveného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013¹⁴ a uľahčí vykonávanie stratégie Európa 2020, ako aj budovanie a fungovanie Európskeho výskumného priestoru.
- (6) Bez ohľadu na možný vplyv jadrovej energie na dodávky energie a hospodársky rozvoj, vážne jadrové havárie môžu ohroziť ľudské zdravie. Preto by sa v rámci programu Euratomu mala čo najväčšia pozornosť venovať jadrovej bezpečnosti, prípadne bezpečnostným aspektom, ktorými sa zaoberá Spoločné výskumné centrum (JRC).
- (7) Európsky strategický plán pre energetické technológie (ďalej len „plán SET“) stanovený v záveroch zasadnutia Rady z 28. februára 2008 v Bruseli urýchľuje rozvoj portfólia nízkouhlíkových technológií. Európska rada sa na zasadnutí 4. februára 2011 dohodla, že Únia a jej členské štáty budú presadzovať investície do obnoviteľných zdrojov a bezpečných a udržateľných nízkouhlíkových technológií a zamerajú sa na realizáciu technologických priorít stanovených v pláne SET. Každý členský štát si bude môcť vybrať typ technológií, ktoré by chcel podporovať.
- (8) Keďže vo všetkých členských štátoch sú jadrové zariadenia alebo sa využívajú rádioaktívne materiály najmä na lekárske účely, Rada vo svojich záveroch zo zasadnutia v Bruseli z 1. a 2. decembra 2008 uznala nepretržitú potrebu získavania spôsobilostí v oblasti jadrovej energie, najmä prostredníctvom vhodného vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré sú prepojené s výskumom a koordinované na úrovni Spoločenstva.
- (9) Aj keď rozhodnutie o využívaní alebo nevyužívaní jadrovej energie je na každom členskom štáte, uznáva sa takisto, že jadrová energia zohráva rôzne úlohy v rôznych členských štátoch.
- (10) Podpísaním Dohody o založení Medzinárodnej organizácie ITER pre energiu jadrovej syntézy pre spoločnú implementáciu projektu ITER¹⁵ sa Spoločenstvo zaviazalo k účasti na výstavbe projektu ITER a k jeho využívaniu v budúcnosti. Príspevok Spoločenstva sa riadi prostredníctvom Európskeho spoločného podniku pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy (ďalej len „spoločný podnik Fusion for Energy“), ktorý sa zriadil rozhodnutím Rady 2007/198/Euratom¹⁶.
- (11) Na to, aby sa jadrová syntéza stala dôveryhodnou možnosťou komerčnej výroby energie, musí sa najskôr úspešne a včas vybudovať reaktor ITER a spustiť jeho prevádzka. Po druhé je potrebné vytvoriť ambiciózne, no zároveň uskutočniteľný plán pre výrobu elektriny do roku 2050. Na dosiahnutie týchto cieľov treba európsky program v oblasti jadrovej syntézy orientovať na spoločný program činností zameraných na vykonávanie tohto plánu. V záujme dosiahnutia výsledkov prebiehajúcich výskumných činností v oblasti jadrovej syntézy a zabezpečenia dlhodobého záväzku zainteresovaných strán v oblasti jadrovej syntézy a ich vzájomnej spolupráce je potrebné zabezpečiť pokračovanie podpory zo strany Spoločenstva. Väčší dôraz treba klásť najmä na činnosti na podporu reaktora ITER, ale aj na vývoj

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje program Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a zrušuje rozhodnutie č. 1982/2006/ES (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 104).

¹⁵ Ú. v. EÚ L 358, 16.12.2006, s. 62.

¹⁶ Rozhodnutie Rady 2007/198/Euratom z 27. marca 2007, ktorým sa zriaďuje Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy a ktorým sa mu udeľujú výhody (Ú. v. EÚ L 90, 30.3.2007, s. 58).

smerom k demonštračnému reaktoru, a to vrátane prípadnej väčšej angažovanosti súkromného sektora. Túto racionalizáciu a preorientovanie treba vykonať tak, aby sa nenarušilo vedúce postavenie Európy v rámci vedeckej komunity jadrovej syntézy.

- (12) JRC by malo naďalej poskytovať nezávislú vedeckú a technologickú podporu orientovanú na zákazníka, pokiaľ ide o vytváranie, rozvíjanie, vykonávanie a monitorovanie politík Spoločenstva, najmä v oblasti výskumu a odbornej prípravy týkajúcich sa jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany. S cieľom optimalizovať ľudské zdroje a zabezpečiť, aby sa výskum v Únii nezdvojoval, by sa všetky nové činnosti JRC mali analyzovať, aby sa skontroloval ich súlad s existujúcimi činnosťami v členských štátoch. Bezpečnostné aspekty rámcového programu Horizont 2020 by sa mali obmedziť len na priame akcie centra JRC.
- (13) JRC by malo pokračovať vo vytváraní dodatočných zdrojov prostredníctvom konkurencieschopných činností vrátane účasti na nepriamych akciách programu Euratomu, práce tretích strán a v menšej miere využívania duševného vlastníctva.
- (14) Úlohou Únie je vytvoriť, v záujme všetkých jej členských štátov, rámec na podporu spoločného špičkového výskumu, vytvárania a zachovávania poznatkov v oblasti technológií jadrového štiepenia s osobitným dôrazom na bezpečnosť, fyzickú ochranu, ochranu pred žiarením a nešírenie zbraní. To si vyžaduje nezávislé vedecké dôkazy, ku ktorým môže JRC významným spôsobom prispievať. Táto skutočnosť sa uznala v oznámení Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov zo 6. októbra 2010 s názvom „Hlavná iniciatíva stratégie Európa 2020: Únia inovácií“, v ktorom Komisia uviedla svoj úmysel posilniť získavanie vedeckých dôkazov slúžiacich na tvorbu politík prostredníctvom centra JRC. JRC navrhuje reagovať na túto výzvu zameraním svojho výskumu v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany na politické priority Únie.
- (15) S cieľom prehĺbiť vzťah medzi vedou a spoločnosťou a posilniť dôveru verejnosti vo vedu by mal program Euratomu presadzovať informované zapájanie občanov a občianskej spoločnosti do záležitostí výskumu a inovácie podporovaním vzdelávania v oblasti vedy, lepším sprístupňovaním vedeckých poznatkov, vývojom zodpovedných programov v oblasti výskumu a inovácie, ktoré odpovedajú na obavy a očakávania občanov a občianskej spoločnosti, a uľahčovaním ich účasti na činnostiach programu Euratomu.
- (16) Vykonávaním programu Euratomu by sa malo reagovať na vyvíjajúce sa príležitosti a potreby v oblasti vedy a techniky, priemyslu, politík a spoločnosti. Programy by sa teda mali vypracúvať v úzkom kontakte so zainteresovanými stranami zo všetkých dotknutých sektorov a mali by byť dostatočne pružné, aby mohli obsiahnuť nové vývojové trendy. V priebehu programu Euratomu by sa mohlo vyhľadávať externé poradenstvo, a to aj využitím príslušných štruktúr, ako sú napríklad európske technologické platformy.
- (17) Výsledky diskusií, ktoré sa uskutočnili počas sympózia, ktoré pod názvom „Prínosy a obmedzenia výskumu v oblasti jadrového štiepenia pre nízkouhlíkové hospodárstvo“ pripravil a 26. a 27. februára 2013 v Bruseli zorganizoval spoločne s Komisiou a Európskym hospodárskym a sociálnym výborom medzinárodný panel, okrem iného za účasti expertov z oblasti energetiky, ekonomiky a sociálnych vied, pričom sa uznala potreba pokračovať v jadrovom výskume na európskej úrovni.
- (18) Programom Euratomu by sa malo prispievať k príťažlivosti povolania výskumného pracovníka v Únii. Primeraná pozornosť by sa mala venovať Európskej charte

výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov¹⁷, spolu s ostatnými príslušnými referenčnými rámcami vymedzenými v spojitosti s Európskym výskumným priestorom, pričom je potrebné rešpektovať ich dobrovoľný charakter.

- (19) Činnosti vyvíjané v rámci programu Euratomu by sa mali zameriavať na presadzovanie rovnosti medzi ženami a mužmi v oblasti výskumu a inovácie tak, že sa budú zaoberať predovšetkým prvotnými dôvodmi rodovej nerovnosti, budú naplno využívať potenciál výskumníčov aj výskumníkov a rodový rozmer začlenenia do obsahu projektov s cieľom zvýšiť kvalitu výskumu a podnietiť inováciu. Činnosti by sa mali zameriavať aj na uplatňovanie zásad týkajúcich sa rovnosti medzi ženami a mužmi, ako sú stanovené v článkoch 2 a 3 Zmluvy o Európskej únii a v článku 8 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).
- (20) Pri výskumných a inovačných činnostiach podporovaných v rámci programu Euratomu by sa mali rešpektovať základné etické zásady. Podľa vhodnosti by sa mali zohľadňovať stanoviská Európskej skupiny pre etiku vo vede a nových technológiách týkajúce sa energetických záležitostí. Pri výskumných činnostiach by sa mal zohľadňovať aj článok 13 ZFEÚ a malo by sa obmedziť využívanie zvierat vo výskume a pri testovaní, pričom konečným cieľom je využívanie zvierat nahradiť. Všetky činnosti by sa mali vykonávať spôsobom, ktorý zabezpečuje vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia.
- (21) Väčší vplyv by sa mal dosiahnuť aj kombinovaním finančných prostriedkov programu Euratomu a súkromného sektora v rámci verejno-súkromných partnerstiev v kľúčových oblastiach, kde by výskum a inovácia mohli prispieť k širším cieľom Únie v oblasti konkurencieschopnosti. Osobitnú pozornosť si zaslúži účasť malých a stredných podnikov.
- (22) Programom Euratomu by sa mala podporovať spolupráca s tretími krajinami, predovšetkým v oblasti bezpečnosti, založená na spoločných záujmoch a vzájomnom prospechu, a to najmä s cieľom podporiť ďalšie zvyšovanie jadrovej bezpečnosti.
- (23) V záujme udržania rovnakých východiskových podmienok pre všetky podniky, ktoré aktívne pôsobia na vnútornom trhu, by sa financovanie poskytované programom Euratomu malo riadiť pravidlami štátnej pomoci, aby sa zabezpečila efektívnosť verejných výdavkov a zabránilo sa narušeniam trhu, ako je vytesnenie súkromného financovania, vytváranie neefektívnych trhových štruktúr alebo zachovávanie neefektívnych firiem.
- (24) Európska rada vo svojich záveroch zo 4. februára 2011 uznala potrebu nového prístupu ku kontrole a riadeniu rizika v rámci financovania výskumu Úniou a vyzvala k novej rovnováhe, pokiaľ ide o vzťah medzi dôverou a kontrolou a medzi podstupovaním rizika a vyhýbaním sa riziku. Európsky parlament vo svojom uznesení z 11. novembra 2010 o zjednodušení realizácie rámcových programov pre výskum¹⁸ vyzval k pragmatickému posunu smerom k administratívne a finančnému zjednodušeniu a uvádza v ňom, že riadenie financovania výskumu Únie by malo viac vychádzať z prístupu založeného na dôvere a malo by vo väčšej miere tolerovať riziko vo vzťahu k účastníkom.

¹⁷ Odporúčanie Komisie z 11. marca 2005 týkajúce sa Európskej charty výskumných pracovníkov a Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov (Ú. v. ES L 75, 22.3.2005, s. 67).

¹⁸ Ú. v. C 74E, 13.3.2012, s. 34.

- (25) Finančné záujmy Únie by sa mali počas celého výdavkového cyklu chrániť pomocou primeraných opatrení vrátane prevencie, odhaľovania a vyšetrovania nezrovnalostí, vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov a prípadne aj ukladania pokút. Revíziou kontrolnej stratégie, v rámci ktorej sa zameranie presunie z minimalizácie chybovosti na kontrolu na základe rizika a odhaľovanie podvodov, by sa malo znížiť zaťaženie účastníkov kontrolami.
- (26) Je dôležité zabezpečiť riadne finančné hospodárenie v rámci programu Euratomu a jeho vykonávanie najúčinnnejším a používateľsky najprístupnejším spôsobom, a zároveň zaručiť právnu istotu a jeho prístupnosť pre všetkých účastníkov. Je potrebné zabezpečiť súlad s príslušnými ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“)¹⁹ a s požiadavkami na zjednodušenie a lepšiu právnu reguláciu.
- (27) S cieľom zabezpečiť čo najúčinnnejšie vykonávanie, jednoduchý prístup pre všetkých účastníkov prostredníctvom zjednodušených postupov a konzistentný, komplexný a transparentný rámec pre účastníkov by účasť v programe Euratomu a šírenie výsledkov výskumu mali podliehať pravidlám uplatniteľným na rámcový program Horizont 2020 vymedzeným v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013 s určitými úpravami alebo výnimkami.
- (28) Na umožnenie čo najefektívnejšieho využívania dlhových a kapitálových finančných nástrojov zriadených v rámci rámcového programu Horizont 2020 a zároveň zachovania jedinečnej povahy akcií programu Euratomu a úplného využitia dostupného rozpočtu by zo splátok vyplývajúcich z akýchkoľvek týchto finančných nástrojov z dôvodu nevyužitia prostriedkov sprístupnených v rámci programu Euratomu alebo programu na obdobie 2014 – 2018 mal priamo ťažiť program Euratomu alebo jeho následný program.
- (29) Dôležité je zabezpečiť možnosť využiť dostupné vonkajšie pripísané príjmy akumulované na konci programu na obdobie 2014 – 2018, najmä so zreteľom na identické ciele a akcie, ktoré sleduje program Euratomu.
- (30) Je dôležité pokračovať v uľahčovaní využívania duševného vlastníctva vytvoreného účastníkmi a zároveň ochraňovať oprávnené záujmy ostatných účastníkov a Spoločenstva v súlade s kapitolou 2 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (ďalej len „Zmluva“).
- (31) Ukázalo sa, že účastnícke záručné fondy spravované Komisiou a zriadené podľa nariadenia Rady (Euratom) č. 1908/2006²⁰ a nariadenia Rady (Euratom) č. 139/2012²¹ sú dôležitým ochranným mechanizmom, ktorý zmierňuje riziká spojené so splatnými sumami, ktoré neuhradili neplatiaci účastníci. Účastnícky záručný fond zriadený podľa

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

²⁰ Nariadenie Rady (Euratom) č. 1908/2006 z 19. decembra 2006, ktorým sa ustanovujú pravidlá účasti podnikov, výskumných centier a univerzít na činnosti v rámci siedmeho rámcového programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a šírenia výsledkov výskumu (2007 – 2011) (Ú. v. EÚ L 400, 30.12.2006, s. 1).

²¹ Nariadenie Rady (Euratom) č. 139/2012 z 19. decembra 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá pre účasť podnikov, výskumných centier a univerzít na nepriamych akciách rámcového programu Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu a pre šírenie výsledkov výskumu (2012 – 2013) (Ú. v. EÚ L 47, 18.2.2012, s. 1).

nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013²² by sa mal vzťahovať aj na akcie v rámci tohto nariadenia.

- (32) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania nepriamych akcií programu Euratomu by sa na Komisiu mali preniesť vykonávacie právomoci týkajúce sa prijímania pracovných programov a rozhodnutí o schválení financovania nepriamych akcií. Uvedené vykonávacie právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011²³.
- (33) Dosiahnutie cieľov programu Euratomu v príslušných oblastiach je podmienené podporovaním prierezových činností, jednak v rámci programu Euratomu, ale aj spoločne s činnosťami rámcového programu Horizont 2020.
- (34) Na účinné riadenie výkonnosti vrátane hodnotenia a monitorovania je potrebné vyvinúť osobitné ukazovatele výkonnosti, ktoré možno merať v priebehu času; budú realistické a zároveň odzrkadľovať logiku zásahu a vyhovujú príslušnej hierarchii cieľov a činností. Mali by sa zaviesť vhodné mechanizmy koordinácie medzi vykonávaním a monitorovaním programu Euratomu na jednej strane a monitorovaním pokroku, dosiahnutých výsledkov a fungovania Európskeho výskumného priestoru na strane druhej.
- (35) Vedecký a technický obsah priamych akcií centra JRC sa prekonzultoval s radou guvernérov centra JRC zriadenou rozhodnutím Komisie 96/282/Euratom²⁴.
- (36) Z dôvodov právnej istoty by sa nariadenie (Euratom) č. 1314/2013 malo zrušiť.
- (37) Komisia uskutočnila konzultácie s Vedeckým a technickým výborom Euratomu,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

HLAVA I ZRIADENIE

Článok 1 **Zriadenie**

Týmto nariadením sa zriaďuje program Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu v oblasti výskumu a odbornej prípravy na obdobie od 1. januára 2019 do 31. decembra 2020 (ďalej len „program Euratomu“) a ustanovujú sa v ňom pravidlá účasti na uvedenom programe vrátane účasti na programoch orgánov financovania spravujúcich finančné prostriedky poskytnuté v súlade s týmto nariadením a na činnostiach, ktoré sa vykonávajú spoločne podľa tohto nariadenia a v rámci rámcového programu Horizont 2020 pre výskum a inovácie (ďalej len „rámcový program Horizont 2020“) zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1291/2013.

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá účasti na programe Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020) a pravidlá jeho šírenia, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1906/2006 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 81).

²³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

²⁴ Rozhodnutie Komisie 96/282/Euratom z 10. apríla 1996 o reorganizácii Spoločného výskumného centra (Ú. v. ES L 107, 30.4.1996, s. 12).

Článok 2 Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

- a) „činnosti v oblasti výskumu a inovácie“ sú celé spektrum činností v oblasti výskumu, technologického rozvoja, demonštrácie a inovácie vrátane presadzovania spolupráce s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, šírenia a optimalizácie výsledkov a stimulácie odbornej prípravy a mobility výskumných pracovníkov v Európskom spoločenstve pre atómovú energiu (ďalej len „Spoločenstvo“);
- b) „priame akcie“ sú výskumné a inovačné činnosti, ktoré vykonáva Komisia prostredníctvom svojho Spoločného výskumného centra (JRC);
- c) „nepriame akcie“ sú výskumné a inovačné činnosti, na ktoré Únia alebo Spoločenstvo (ďalej len „Únia“) poskytujú finančnú podporu a ktoré vykonávajú účastníci;
- d) „verejno-súkromné partnerstvo“ je partnerstvo, v ktorom sa partneri zo súkromného sektora, Spoločenstvo a prípadne ostatní partneri, ako napríklad subjekty verejného sektora zaviazujú spoločne podporovať vývoj a vykonávanie výskumného a inovačného programu alebo činností;
- e) „verejno-verejné partnerstvo“ je partnerstvo, v rámci ktorého sa subjekty verejného sektora alebo subjekty s funkciami verejnej služby na miestnej, regionálnej, celoštátnej alebo medzinárodnej úrovni zaviazujú spolu so Spoločenstvom podporovať vývoj a vykonávanie výskumného a inovačného programu alebo činností.

Článok 3 Ciele

- 1. Všeobecným cieľom programu Euratomu je jadrový výskum a odborné vzdelávanie s dôrazom na ďalšie zvyšovanie jadrovej bezpečnosti, skvalitňovanie fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení a zvyšovanie ochrany pred žiarením, a najmä potenciálne prispieť k bezpečnej a efektívnej dlhodobej dekarbonizácii energetického systému. Všeobecný cieľ sa dosahuje vykonávaním činností vymedzených v prílohe I vo forme priamych a nepriamych akcií, ktoré sledujú konkrétne ciele stanovené v odsekoch 2 a 3 tohto článku.
- 2. Nepriamymi akciami programu Euratomu sa sledujú tieto konkrétne ciele:
 - a) podporovať bezpečnosť jadrových systémov;
 - b) prispievať k rozvoju bezpečných dlhodobých riešení nakladania s konečným jadrovým odpadom vrátane konečného geologického ukladania, ako aj delenia a transmutácie;
 - c) podporovať rozvoj a udržateľnosť odborných znalostí a excelentnosti v oblasti jadrovej energie v Únii;
 - d) podporovať ochranu pred žiarením a rozvoj lekárskeho využitia žiarenia, a to okrem iného aj pokiaľ ide o bezpečné a zabezpečené dodávky a využitie rádioizotopov;
 - e) smerovať k demonštrácii využiteľnosti jadrovej syntézy ako zdroja energie využívaním existujúcich a budúcich zariadení jadrovej syntézy;

- f) vytvárať základ pre budúce termojadrové elektrárne vyvíjaním materiálov, technológií a koncepčných návrhov;
 - g) podporovať inováciu a konkurencieschopnosť priemyslu;
 - h) zabezpečiť dostupnosť a využívanie výskumných infraštruktúr celoeurópskeho významu.
3. Priamymi akciami programu Euratomu sa sledujú tieto konkrétne ciele:
- a) zlepšovať jadrovú bezpečnosť vrátane bezpečnosti jadrových reaktorov a jadrového paliva, nakladania s odpadom vrátane konečného geologického ukladania, ako aj delenia a transmutácie; vyradovania z prevádzky a pripravenosti na núdzové situácie;
 - b) zlepšovať jadrovú bezpečnosť vrátane jadrových bezpečnostných záruk, nešírenia zbraní, boja proti nezákonnému obchodovaniu a jadrovej forenznnej vedy;
 - c) zvyšovať excelentnosť jadrovej vedeckej základne v oblasti normalizácie;
 - d) posilňovať riadenie poznatkov, vzdelávanie a odbornú prípravu;
 - e) podporovať politiku Únie v oblasti jadrovej bezpečnosti a fyzickej ochrany.
- Rada guvernérov centra JRC preskúma každú novú činnosť pridelenú centru JRC, aby skontrolovala, či je v súlade s existujúcimi činnosťami v členských štátoch.
4. Program Euratomu sa vykonáva s cieľom zabezpečiť, že podporované priority a činnosti zodpovedajú meniacim sa potrebám a zohľadňujú vývoj v oblasti vedy, technológií, inovácií, tvorby politík, trhov a spoločnosti, s cieľom optimalizovať ľudské a finančné zdroje a predchádzať zdvojovaniu jadrového výskumu a vývoja v Únii.
5. Nové a nepredvídané potreby, ktoré vzniknú v priebehu obdobia vykonávania programu Horizont 2020, sa môžu zohľadňovať v rámci konkrétnych cieľov uvedených v odsekoch 2 a 3. Ak je to riadne odôvodnené, môžu sem byť zahrnuté reakcie na vznikajúce príležitosti, krízy a hrozby, na potreby súvisiace s vývojom nových politík Únie a na pilotné projekty akcií, na ktoré sa poskytne podpora v rámci budúcich programov.

Článok 4 **Rozpočet**

1. Finančné krytie na realizáciu programu Euratomu je 770 220 000 EUR. Uvedená suma sa rozdelí takto:
- a) nepriame akcie výskumného a vývojového programu v oblasti jadrovej syntézy 349 834 000 EUR;
 - b) nepriame akcie v oblasti jadrového štiepenia, bezpečnosti a ochrany pred žiarením 151 579 000 EUR;
 - c) priame akcie 268 807 000 EUR.

Administratívne výdavky Komisie na vykonávanie nepriamych akcií programu Euratomu predstavujú priemerne najviac 6 % počas trvania programu Euratomu.

2. Z finančného krytia programu Euratomu sa môžu pokryť výdavky týkajúce sa prípravných, monitorovacích, kontrolných, audítorských a hodnotiacich činností, ktoré sú potrebné na riadenie uvedeného programu a plnenie jeho cieľov, najmä štúdie a stretnutia expertov, pokiaľ súvisia so všeobecnými cieľmi tohto nariadenia, výdavky súvisiace so sieťami informačných technológií zameranými na spracovanie a výmenu informácií, ako aj všetky ďalšie výdavky na technickú a administratívnu pomoc, ktoré Komisii vznikli pri riadení programu Euratomu. Výdavky na pokračujúce a opakované akcie, ako sú kontrola, audit a IT siete, sa kryjú v rámci obmedzení administratívnych výdavkov Komisie uvedených v odseku 1.
3. Ak je to potrebné a riadne odôvodnené, možno rozpočtové prostriedky zaradiť do rozpočtu aj po roku 2020, aby sa pokryli výdavky na technickú a administratívnu pomoc s cieľom umožniť riadenie akcií, ktoré nebudú dokončené do 31. decembra 2020.
4. Ak sa priamymi akciami prispieva k iniciatívam, ktorých pôvodcami sú subjekty, ktoré Komisia poverila vykonávaním úloh v súlade s článkom 6 ods. 2 a článkom 15, takéto prispievanie sa nepovažuje za súčasť finančného príspevku prideleného na tieto iniciatívy.
5. Rozpočtové záväzky možno rozdeliť do ročných splátok. Komisia každoročne viaže ročné splátky so zreteľom na pokrok finančne podporovaných akcií, na odhadované potreby a na dostupný rozpočet.

Článok 5

Pridruženie tretích krajín

1. K programu Euratomu sa môžu pridružiť:
 - a) prístupujúce krajiny, kandidátske krajiny a potenciálni kandidáti v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie ustanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach asociačných rád alebo podobných dohodách;
 - b) členovia Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO) alebo krajiny či územia, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, ktoré spĺňajú všetky tieto kritériá:
 - i) dobrú spôsobilosť v oblasti vedy, techniky a inovácie;
 - ii) preukázateľnú dobrú povest', pokiaľ ide o ich účasť na programoch Únie v oblasti výskumu a inovácie;
 - iii) spravodlivo a rovnocenne zaobchádzajú s právami duševného vlastníctva;
 - c) krajiny alebo územia pridružené k siedmemu rámcovému programu Euratomu alebo výskumnému a vzdelávaciemu programu Euratomu na obdobie 2014 – 2018.
2. Konkrétne podmienky a pravidlá účasti pridružených krajín na programe Euratomu vrátane finančných príspevkov na základe hrubého domáceho produktu pridruženej krajiny sa určia v medzinárodných dohodách medzi Úniou a danou pridruženou krajinou.

HLAVA II VYKONÁVANIE

KAPITOLA I *Vykonávanie, riadenie a formy podpory*

Článok 6 **Riadenie a formy podpory Spoločenstva**

1. Program Euratomu sa vykonáva prostredníctvom nepriamych akcií s využitím jednej alebo viacerých foriem financovania ustanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách, predovšetkým grantov, ocenení, obstarávania a finančných nástrojov. Podpora Spoločenstva pozostáva aj z priamych akcií vo forme výskumných a inovačných činností, ktoré vykonáva JRC.
2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 10 Zmluvy, Komisia môže vykonávanie časti programu Euratomu zveriť financujúcim orgánom uvedeným v článku 58 ods. 1 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách.
Komisia môže takisto zveriť vykonávanie nepriamych akcií programu Euratomu orgánom zriadeným podľa rámcového programu Horizont 2020 alebo orgánom, na ktoré sa v ňom odkazuje.
3. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 12 ods. 3 prijme rozhodnutie o schválení financovania nepriamych akcií.

Článok 7 **Pravidlá účasti a šírenia výsledkov výskumu**

1. S výhradou odsekov 2 a 3 tohto článku sa účasť akejkoľvek právnickej osoby na nepriamych akciách vykonávaných v rámci programu Euratomu riadi pravidlami ustanovenými v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013.
2. Na účely programu Euratomu zahŕňajú „pravidlá bezpečnosti“ uvedené v článku 43 ods. 2 prvom pododseku nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 obranné záujmy členských štátov v zmysle článku 24 Zmluvy.

Odchylné od článku 44 ods. 3 prvého pododseku nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 môže Komisia alebo financujúci orgán so zreteľom na výsledky, ktoré dosiahli účastníci poberajúci finančný príspevok Spoločenstva, namietat' proti prevodu vlastníctva alebo udeľovaniu výhradných a nevýhradných licencií tretím stranám so sídlom v tretej krajine, ktorá nie je pridružená k programu Euratomu, ak sa domnieva, že udelenie licencie alebo prevod vlastníctva nie je v súlade so záujmom rozvoja konkurencieschopnosti hospodárstva Únie alebo je nezlučiteľné s etickými zásadami alebo bezpečnostnými zreteľmi. „Bezpečnostné aspekty“ zahŕňajú obranné záujmy členských štátov v zmysle článku 24 Zmluvy.

Odchylné od článku 49 ods. 1 prvého pododseku nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 majú Spoločenstvo a jeho spoločné podniky prístupové práva k výsledkom účastníka, ktorý dostal finančný príspevok Spoločenstva, na účely vývoja, vykonávania a monitorovania politík a programov Spoločenstva alebo záväzkov vyplývajúcich z medzinárodnej spolupráce s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami práva na prístup. Takéto prístupové práva zahŕňajú právo oprávniť tretie strany na

použitie výsledkov vo verejnom obstarávaní a právo udeľovať sublicencie, obmedzujú sa na nekomerčné a nekonkurenčné využívanie a udeľujú sa bezodplatne.

3. Účastnícky záručný fond zriadený podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1290/2013 sa vzťahuje na riziká spojené s nevykonalím súm splatných účastníkmi v akciách financovaných prostredníctvom grantov Komisie alebo financujúcich subjektov na základe tohto nariadenia.

Článok 8

Prierezové činnosti

1. Na účel dosiahnutia cieľov programu Euratomu a riešenia spoločných výziev programu Euratomu a rámcového programu Horizont 2020 môže Únia finančne prispievať na činnosti, ktoré sú prierezom nepriamych akcií ustanovených v prílohe I a/alebo akcií, ktorými sa vykonáva osobitný program rámcového programu Horizont 2020 zriadeného rozhodnutím Rady 2013/743/EÚ²⁵.
2. Finančné príspevky, ktoré sa uvádzajú v odseku 1 tohto článku, možno kombinovať z finančných príspevkov na nepriame akcie ustanovených v článku 4 tohto nariadenia a v článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1291/2013 a poskytovať prostredníctvom jedinej schémy financovania.

Článok 9

Rodová rovnosť

V rámci programu Euratomu sa zabezpečuje účinné presadzovanie rodovej rovnosti a rodovej dimenzie v oblasti výskumu a inovácie.

Článok 10

Etické zásady

1. Všetky výskumné a inovačné činnosti programu Euratomu vykonávané v rámci programu Euratomu musia byť v súlade s etickými zásadami a príslušnými vnútroštátnymi právnymi predpismi, predpismi Únie a medzinárodnými predpismi vrátane Charty základných práv Európskej únie a Európskeho dohovoru o ľudských právach a jeho dodatkových protokolov.

Osobitná pozornosť sa venuje zásade proporcionality, právu na súkromie, právu na ochranu osobných údajov, právu na fyzickú a mentálnu nedotknuteľnosť osoby, právu na nediskrimináciu a potrebe zabezpečiť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia.

2. Výskumné a inovačné činnosti vykonávané v rámci programu Euratomu sa zameriavajú výlučne na civilné využitie.

Článok 11

Pracovné programy

1. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 12 ods. 3 prijme pracovné programy na vykonávanie nepriamych

²⁵ Rozhodnutie Rady 2013/743/EÚ z 3. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje osobitný program na vykonávanie programu Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020).

akcií. V takýchto pracovných programoch sa umožňuje prístup zdola nahor, ktorým sa ciele dosahujú inovatívnymi spôsobmi.

V pracovných programoch sa uvedú základné prvky vykonávania akcií v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, ako aj ich podrobné ciele, príslušné financovanie a harmonogram, a takisto aj viacročný prístup a strategické usmernenia na nasledujúce roky vykonávania.

2. Pre priame akcie Komisia v súlade s rozhodnutím 96/282/Euratom vypracuje viacročný pracovný program, v ktorom sa podrobnejšie ustanovia ciele a vedecké a technické priority uvedené v prílohe I a harmonogram vykonávania.

V tomto viacročnom pracovnom programe sa takisto zohľadňujú opodstatnené výskumné činnosti vykonávané členskými štátmi, pridruženými krajinami a európskymi i medzinárodnými organizáciami. V prípade potreby sa pracovný program aktualizuje.

3. V pracovných programoch uvedených v odsekoch 1 a 2 sa zohľadňuje stav vedy, techniky a inovácie na úrovni členských štátov, na úrovni Únie a na medzinárodnej úrovni, ako aj významný politický, trhový a spoločenský vývoj. Pracovné programy sa v prípade potreby aktualizujú.
4. Pracovné programy uvedené v odsekoch 1 a 2 obsahujú oddiel, v ktorom sú vymedzené prierezové činnosti uvedené v článku 8.

Článok 12

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Výbor²⁶ zasadá v dvoch rozdielnych zloženiach, ktoré sa zaoberajú aspektmi jadrového štiepenia a jadrovej syntézy programu Euratomu.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa postup preskúmania v súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
4. Ak sa má stanovisko výboru získať písomným postupom, tento postup sa ukončí bez výsledku, ak tak v rámci lehoty na vydanie stanoviska rozhodne predseda výboru alebo ak o to požiada jednoduchá väčšina členov výboru.

Článok 13

Informácie pre výbor

Komisia pravidelne informuje výbor uvedený v článku 12 o celkovom pokroku pri vykonávaní programu Euratomu a poskytuje mu včasné informácie o všetkých nepriamych akciách navrhnutých alebo financovaných v rámci programu Euratomu.

²⁶ Komisia v záujme ľahšieho vykonávania programu Euratomu hradí v súlade so stanovenými usmerneniami výdavky jedného zástupcu členského štátu a jedného experta/poradcu z členského štátu, spojené s jeho účasťou na rokovaní o bodoch programu, ktoré si podľa členského štátu vyžadujú osobitné odborné znalosti, a to v prípade každého zasadnutia výboru uvedeného v programe príslušného zasadnutia.

Článok 14

Vonkajšie poradenstvo a zapojenie spoločnosti

1. Pri vykonávaní programu Euratomu sa zohľadňuje poradenstvo a vstupy, ktoré podľa vhodnosti poskytujú:
 - a) Vedecký a technický výbor Euratomu uvedený v článku 134 Zmluvy;
 - b) nezávislé skupiny poradcov zložené z kvalifikovaných expertov, ktoré zostaví Komisia;
 - c) štruktúry dialógu vytvorené v rámci medzinárodných dohôd v oblasti vedy a techniky;
 - d) činnosti s výhľadom do budúcnosti;
 - e) cielené verejné konzultácie (prípadne vrátane regionálnych a vnútroštátnych orgánov alebo zainteresovaných strán) a
 - f) transparentné a interaktívne procesy, ktorými sa zabezpečuje podpora zodpovedného výskumu a inovácie.
2. V plnej miere sa zohľadňujú aj programy v oblasti výskumu a inovácií zriadené okrem iného európskymi technologickými platformami, iniciatívami pre spoločnú tvorbu programov a európskymi partnerstvami v oblasti inovácií.

KAPITOLA II

Osobitné činnosti

Článok 15

Malé a stredné podniky

V rámci programu Euratomu sa osobitná pozornosť venuje zabezpečovaniu primeranej účasti malých a stredných podnikov (MSP) a súkromného sektora vo všeobecnosti, a vplyvu inovácií na ne. V rámci opatrení hodnotenia a monitorovania sa vykonáva kvantitatívne a kvalitatívne posudzovanie účasti MSP.

Článok 16

Verejno-súkromné a verejno-verejné partnerstvá

Na dosiahnutie cieľov stanovených v článku 3 sa môžu osobitné činnosti programu Euratomu vykonávať prostredníctvom:

- a) spoločných podnikov zriadených podľa kapitoly 5 Zmluvy;
- b) verejno-verejných partnerstiev založených na schéme financovania „akcie spolufinancované programom“;
- c) zmluvných verejno-súkromných partnerstiev, ktoré sú uvedené v článku 25 nariadenia (EÚ) č. 1291/2013.

Článok 17

Medzinárodná spolupráca s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami

1. Nepriamych akcií programu Euratomu sú oprávnené zúčastňovať sa subjekty so sídlom v tretích krajinách a medzinárodné organizácie za podmienok vymedzených v nariadení (EÚ) č. 1290/2013. Výnimky zo všeobecnej zásady sú stanovené v článku 7 tohto nariadenia. V rámci programu Euratomu sa podporuje

medzinárodná spolupráca s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami s cieľom:

- a) posilniť excelentnosť a prítlačivosť Únie v oblasti výskumu a inovácie, ako aj jej hospodársku a priemyselnú konkurencieschopnosť;
- b) účinne riešiť spoločné spoločenské výzvy;
- c) podporovať ciele vonkajšej a rozvojovej politiky Únie dopĺňajúce vonkajšie a rozvojové programy. Bude sa vyvíjať úsilie zabezpečiť synergie s inými politikami Únie.

2. Cielené akcie zamerané na podporu spolupráce s konkrétnymi tretími krajinami alebo skupinami tretích krajín sa vykonávajú na základe strategického prístupu, ako aj spoločných záujmov, priorít a vzájomného prospechu s prihliadnutím na ich vedecké a technické kapacity a trhové príležitosti a na rozsah očakávaného vplyvu.

Mal by sa podporovať recipročný prístup k programom tretích krajín. S cieľom maximalizovať vplyv sa podporuje koordinácia a synergie s iniciatívami členských štátov a pridružených krajín. Povaha spolupráce sa môže líšiť podľa konkrétnych partnerských krajín.

V prioritách spolupráce sa zohľadňuje vývoj príležitostí, ktoré politika Únie ponúka v oblasti spolupráce s tretími krajinami, a spravodlivé a rovnocenné zaobchádzanie s právami duševného vlastníctva.

Článok 18

Informovanie, komunikácia, využívanie a šírenie

1. Pri vykonávaní programu Euratomu sa činnosti šírenia a komunikácie považujú za neoddeliteľnú súčasť akcií podporovaných v rámci programu Euratomu.
2. Súčasťou komunikačných činností môžu byť:
 - a) iniciatívy zamerané na rozšírenie informovanosti a uľahčenie prístupu k financovaniu v rámci programu Euratomu, najmä v prípade regiónov alebo typov účastníkov, ktorí sú relatívne nízko zastúpení;
 - b) cielená pomoc pre projekty a konzorciá s cieľom poskytnúť im prístup k potrebným zručnostiam na optimalizáciu komunikácie, využívania a šírenia výsledkov;
 - c) iniciatívy na podporu dialógu a diskusie s verejnosťou o otázkach súvisiacich s vedou, technológiami a inováciami a na využitie sociálnych médií a iných inovačných technológií a metodík;
 - d) oznamovanie politických priorít Únie za predpokladu, že sa týkajú cieľov tohto nariadenia; Komisia predovšetkým poskytuje včasné a podrobné informácie členským štátom.
3. S výhradou Zmluvy a príslušných právnych predpisov Únie môžu byť súčasťou činností šírenia:
 - a) akcie, ktoré spájajú výsledky z celého radu projektov vrátane tých, ktoré môžu byť financované z iných zdrojov, s cieľom zabezpečiť používateľsky ústretové databázy a správy, ktoré zhŕňajú kľúčové zistenia;
 - b) šírenie výsledkov medzi tvorcami politík vrátane orgánov pre normalizáciu s cieľom umožniť príslušným orgánom využívanie výsledkov podstatných pre

tvorbu politiky na medzinárodnej úrovni, na úrovni Únie a na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni .

KAPITOLA III

Kontrola

Článok 19

Kontrola a audit

1. Kontrolný systém zriadený na vykonávanie tohto nariadenia je nastavený tak, aby poskytoval primerané záruky, že sa dosiahne vhodné riadenie rizík v súvislosti s účinnosťou a efektívnosťou operácií, ako aj zákonnosť a regulárnosť základných transakcií, so zreteľom na viacročnú povahu programov, ako aj na povahu dotknutých platieb.
2. Kontrolným systémom sa zaručí primeraná rovnováha, pokiaľ ide o vzťah medzi dôverou a kontrolou, so zreteľom na administratívne a iné náklady na kontroly na všetkých úrovniach, najmä v prípade účastníkov, tak aby bolo možné dosiahnuť ciele programu Euratomu a aby tento program prilákal najlepších výskumných pracovníkov a najinovačnejšie podniky.
3. Súčasťou kontrolného systému je stratégia auditu pre výdavky na nepriame akcie v rámci programu Euratomu, ktorá je založená na finančnom audite reprezentatívnej vzorky výdavkov celého programu. Takáto reprezentatívna vzorka sa doplní o výber založený na posúdení rizika súvisiaceho s výdavkami.

Audity výdavkov na nepriame akcie v rámci programu Euratomu sa vykonávajú koherentne v súlade so zásadami hospodárenia, účinnosti a efektívnosti s cieľom znížiť zaťaženie účastníkov auditmi.

Článok 20

Ochrana finančných záujmov Únie

1. Komisia prijme vhodné opatrenia na zabezpečenie toho, aby pri vykonávaní akcií financovaných podľa tohto nariadenia boli finančné záujmy Únie chránené uplatňovaním preventívnych opatrení proti podvodom, korupcii a akýmkoľvek iným protiprávnym konaniam prostredníctvom účinných kontrol, a ak sa zistia nezrovnalosti, vymáhania neoprávnene vyplatených súm, a tam, kde je to vhodné, prostredníctvom účinných, primeraných a odrádzajúcich administratívnych a finančných sankcií.
2. Komisia alebo jej zástupcovia a Dvor audítorov majú právomoc vykonávať na základe dokumentov a na mieste audit u všetkých príjemcov grantov, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky Únie podľa tohto nariadenia.

Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, Komisia môže vykonávať audity až dva roky po poslednej platbe.
3. Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) môže vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste, a to v súlade s ustanoveniami a postupmi podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013²⁷ a nariadenia Rady

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa

(Euratom, ES) č. 2185/96²⁸ na účely zistenia, či v súvislosti s dohodou alebo rozhodnutím o grante alebo zmluvou financovanou v rámci programu Euratomu došlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.

4. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2 a 3, dohody o spolupráci s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, zmluvy, dohody a rozhodnutia o grantoch, ktoré sú výsledkom vykonávania tohto nariadenia, obsahujú ustanovenia, ktoré výslovne splnomocňujú Komisiu, Dvor audítorov a úrad OLAF vykonávať takéto audity a vyšetrovania v súlade s ich príslušnými právomocami.

KAPITOLA IV **Monitorovanie a hodnotenie**

Článok 21 **Monitorovanie**

1. Komisia raz ročne monitoruje vykonávanie programu Euratomu vrátane pokroku a dosiahnutých úspechov. Komisia informuje o výsledkoch svojho monitorovania výbor uvedený v článku 12.
2. Komisia podáva správy o tomto monitorovaní a výsledky monitorovania uvedeného v odseku 1 verejne prístupňuje.

Článok 22 **Hodnotenie**

1. Hodnotenia sa vykonávajú v dostatočnom časovom predstihu, aby poskytli informácie pre proces rozhodovania.

Komisia do 31. decembra 2022 vykoná s pomocou nezávislých odborníkov vybraných transparentným procesom hodnotenie *ex post* programu Euratomu. V takomto hodnotení sa posúdi opodstatnenie, vykonávanie a dosiahnuté úspechy, ako aj dlhodobé vplyvy a udržateľnosť opatrení s cieľom využiť výstupy hodnotenia pri rozhodovaní o možnej obnove, úprave alebo pozastavení nasledujúceho opatrenia.
2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, priame a nepriame akcie programu Euratomu podliehajú samostatnému hodnoteniu.
3. Hodnoteniami uvedenými v odsekoch 1 a 2 sa posudzuje pokrok pri dosahovaní cieľov stanovených v článku 3 s prihliadnutím na príslušné výkonnostné ukazovatele vymedzené v prílohe II.
4. V prípade potreby a dostupnosti poskytnú členské štáty Komisii údaje a informácie potrebné na monitorovanie a hodnotenie dotknutých opatrení.
5. Komisia oznámi závery hodnotení uvedených v odsekoch 1 a 2 spolu so svojimi poznámkami Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru.

zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

²⁸ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

HLAVA III

ZÁVEREČNÉ A PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 23

Zrušenie a prechodné ustanovenia

1. Nariadenie (Euratom) č. 1314/2013 sa s účinnosťou od 1. januára 2019 zrušuje.
2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, činnosti alebo akcie, ktoré dostávajú finančnú podporu Spoločenstva na základe nariadenia (Euratom) č. 1314/2013, sa ďalej riadia pravidlami uplatniteľnými na tieto činnosti alebo akcie do ich ukončenia, dokončenia alebo uzavretia. V prípade potreby výbor uvedený v článku 12 tohto nariadenia vykoná akékoľvek zvyšné úlohy výboru ustanovené nariadením (Euratom) č. 1314/2013.
3. Finančné krytie podľa článku 4 môže zahŕňať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú na zabezpečenie prechodu medzi programom Euratomu a opatreniami prijatými podľa nariadenia (Euratom) č. 1314/2013.
4. Odchyľne od článku 14 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách sa rozpočtové prostriedky, ktoré budú nevyužité a dostupné 31. decembra 2018 a ktoré pochádzajú z vonkajších pripísaných príjmov týkajúcich sa nariadenia (Euratom) č. 1314/2013, automaticky prenesú a použijú pre program Euratomu.
5. Odchyľne od článku 140 ods. 6 tretieho pododseku nariadenia o rozpočtových pravidlách sa ročné splátky vytvorené finančným nástrojom zriadeným podľa nariadenia (EÚ) č. 1291/2013 a vyplývajúce z nevyužitia prostriedkov sprístupnených na základe tohto nariadenia alebo nariadenia (Euratom) č. 1314/2013 pridelia programu Euratomu alebo jeho následnému programu.

Článok 24

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

- 1.1. Názov návrhu/iniciatívy
- 1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB
- 1.3. Druh návrhu/iniciatívy
- 1.4. Ciele
- 1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy
- 1.6. Trvanie a finančný vplyv
- 1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

- 2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ
- 2.2. Systémy riadenia a kontroly
- 2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

- 3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov
- 3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky
 - 3.2.1. *Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky*
 - 3.2.2. *Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky*
 - 3.2.3. *Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky*
 - 3.2.4. *Súlad s platným viacročným finančným rámcom*
 - 3.2.5. *Príspevky od tretích strán*
- 3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Nariadenie Rady o výskumnom a vzdelávacom programe Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu (2019 – 2020), ktorý dopĺňa Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu

1.2. Príslušné oblasti politiky

– 08 Výskum a inovácie
– 10 Spoločné výskumné centrum

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

- ☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie**
- ☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu**²⁹
- ☒ Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúcej akcie**
- ☐ Návrh/iniciatíva sa týka **akcie presmerovanej na novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy

Program Euratomu posilňuje výskumný a inovačný rámec v oblasti jadrovej energie a koordinuje výskumné snahy členských štátov, čím predchádza zdvojovaniu úsilia, zachováva kritické množstvo v kľúčových oblastiach a zabezpečuje optimálne využitie verejných prostriedkov. Technickými cieľmi programu Euratomu je zvyšovanie jadrovej bezpečnosti, skvalitňovanie fyzickej ochrany jadrových materiálov a jadrových zariadení a zvyšovanie ochrany pred žiarením a prispievanie k bezpečnej a efektívnej dlhodobej dekarbonizácii energetického systému. Program prispeje k hlavnej iniciatíve Inovácia v Únii podporovaním politicky opodstatneného a prierezového jadrového výskumu pred komerčným využitím a uľahčením procesu prenosu znalostí a technológií medzi akademickou obcou, priemyslom a subjektmi verejného sektora. Program Euratomu kladením dôrazu na odbornú prípravu vo všetkých svojich činnostiach, zvýšenie konkurencieschopnosti v súčasnom jadrovom odvetví a najmä vytvorenie nového moderného technologického odvetvia pre energiu jadrovej syntézy povedie k rastu a novým pracovným miestam v širokom okruhu oblastí.

1.4.2. Konkrétne ciele pre nepriame akcie

Konkrétne ciele:

Konkrétny cieľ 1 – podporovať bezpečnosť jadrových systémov

Konkrétny cieľ 2 – prispievať k rozvoju bezpečných dlhodobých riešení nakladania s konečným jadrovým odpadom vrátane konečného geologického ukladania, ako aj delenia a transmutácie

²⁹

Podľa článku 54 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Konkrétny cieľ 3 – podporovať rozvoj a udržateľnosť odborných znalostí a excelentnosti v oblasti jadrovej energie v Únii

Konkrétny cieľ 4 – podporovať ochranu pred žiarením a rozvoj lekárskeho využitia žiarenia, a to okrem iného aj pokiaľ ide o bezpečné a zabezpečené dodávky a využitie rádioizotopov

Konkrétny cieľ 5 – pokrok smerom k demonštrácii využiteľnosti jadrovej syntézy ako zdroja energie využívaním existujúcich a budúcich zariadení jadrovej syntézy

Konkrétny cieľ 6 – vytvoriť základ pre budúce termojadrové elektrárne vyvíjaním materiálov, technológií a koncepčných návrhov

Konkrétny cieľ 7 – podporovať inovácie a konkurencieschopnosť priemyslu

Konkrétny cieľ 8 – zabezpečiť dostupnosť a využívanie výskumných infraštruktúr celoeurópskeho významu

1.4.3. Konkrétne ciele pre priame akcie

Konkrétne ciele

Konkrétny cieľ 1 – zlepšovať jadrovú bezpečnosť vrátane bezpečnosti jadrového paliva a jadrových reaktorov, nakladania s odpadom, vyradovania z prevádzky a pripravenosti na núdzové situácie

Konkrétny cieľ 2 – zlepšovať fyzickú ochranu vrátane jadrových bezpečnostných záruk, nešírenia zbraní, boja proti nezákonnému obchodovaniu a jadrovej forenznnej vedy

Konkrétny cieľ 3 – zvyšovať excelentnosť vedeckej základne v oblasti normalizácie

Konkrétny cieľ 4 – podporovať riadenie znalostí, vzdelávanie a odbornú prípravu

Konkrétny cieľ 5 – podporovať politiku Únie v oblasti jadrovej bezpečnosti a ochrany a súvisiace vyvíjajúce sa právne predpisy Únie

1.4.4. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na príjemcov/cieľové skupiny.

1. Vplyv programu Euratomu možno očakávať v podobe zlepšenia bezpečného využívania jadrových elektrární, prijatia ďalších významných krokov smerom k bezpečnému vykonávaniu geologického ukladania vysokoaktívneho a dlhodobého rádioaktívneho odpadu a zabezpečenia spoľahlivejšej regulácie priemyselných a lekárskeho postupov týkajúcich sa využívania ionizujúceho žiarenia.

2. Program Euratomu povedie k zvýšenej jadrovej bezpečnosti prostredníctvom výskumu jadrových bezpečnostných záruk a vykonávania zlepšených verifikačných a detekčných technológií, pokiaľ ide o jadrové materiály aj jadrový palivový cyklus. Program zahŕňa schopnosť jadrovej forenznnej vedy globálne podporovať členské štáty.

3. Program Euratomu bude prispievať k rozvoju zručností a odborných znalostí v oblasti jadrovej energie v Únii prostredníctvom činností výskumu, odbornej prípravy a mobility a lepšieho prístupu k výskumným zariadeniam a ich lepšieho využívania.

4. Program Euratomu bude prostredníctvom podpory výskumu jadrovej syntézy rozvíjať príslušné technológie a bližšie určovať materiály pre demonštračnú jadrovú elektrárňu.

1.4.5. *Ukazovatele výsledkov a vplyvu*

Uved'te ukazovatele, pomocou ktorých je možné sledovať uskutočňovanie návrhu/iniciatívy.

V tejto tabuľke sa pre konkrétne ciele programu Euratomu uvádzajú viaceré kľúčové ukazovatele na posudzovanie výsledkov a vplyvov.

Ukazovatele týkajúce sa nepriamych akcií:

1. Podpora bezpečnosti jadrových systémov

Ukazovateľ: počet projektov (spoločné výskumné a/alebo koordinované akcie), ktoré by mohli viesť k preukázateľnému zlepšeniu postupov v oblasti jadrovej bezpečnosti v Európe.

V súčasnosti: 21 (2017); cieľ: 33 (2020).

2. Prispievať k rozvoju bezpečných dlhodobějších riešení nakladania s konečným jadrovým odpadom vrátane konečného geologického ukladania, ako aj delenia a transmutácie

Ukazovateľ: počet projektov, ktoré prispievajú k rozvoju bezpečných dlhodobých riešení nakladania s konečným jadrovým odpadom.

V súčasnosti: 10 (2017); cieľ: 11 (2020).

3. Podpora rozvoja a udržateľnosti odborných znalostí a excelentnosti v oblasti jadrovej energie na úrovni Únie

Ukazovateľ: počet doktorandov, postdoktorandských výskumných pracovníkov, štážistov a partnerov podporovaných Euratomom.

V súčasnosti: 745 (2017); cieľ: 1 000 (spolu pre obdobie 2014 – 2020).

4. Podpora ochrany pred žiarením a vývoja lekárskeho využitia žiarenia vrátane, okrem iného, bezpečných a zabezpečených dodávok a používania rádioizotopov

Ukazovateľ: počet projektov, ktoré by mohli mať preukázateľný vplyv na regulačnú prax v oblasti ochrany pred žiarením.

V súčasnosti: 2 (2017); cieľ: 3 (2020).

5. Pokrok smerom k demonštrácii využiteľnosti jadrovej syntézy ako zdroja energie využívaním existujúcich a budúcich zariadení jadrovej syntézy

Ukazovateľ: počet publikácií v odborných časopisoch s veľkým vplyvom.

V súčasnosti: cca 350 (2016); cieľ: 350 (2020).

6. Vytváranie základu pre budúce termojadrové elektrárne vyvíjaním materiálov, technológií a koncepčných návrhov

Ukazovateľ: percento čiastkových cieľov v rámci plánu v oblasti jadrovej syntézy stanovených na obdobie 2014 – 2020, ktoré sa podarilo dosiahnuť v rámci programu Euratomu.

V súčasnosti: 28 % (2015); cieľ: 90 % (2020).

7. Podporovať inovácie a konkurencieschopnosť priemyslu

Ukazovateľ: počet vedľajších podnikov, ktoré vznikli pri výskume jadrovej syntézy v rámci programu Euratomu.

V súčasnosti: 3 (2015); cieľ: 12 (2020).

Ukazovateľ: žiadosti o patenty európskych laboratórií jadrovej syntézy.

V súčasnosti: 2 nové patenty za rok (2015); cieľ: 8 (2020).

8. Zabezpečenie dostupnosti a využívania výskumných infraštruktúr celoeurópskeho významu

Ukazovateľ: počet výskumných pracovníkov, ktorí využívajú výskumné infraštruktúry prostredníctvom podpory Euratomu pre mobilitu a prístup (za rok).

V súčasnosti: 958 (2015); cieľ: 1000 (2020).

Ukazovatele týkajúce sa priamych akcií

1. Zlepšovať jadrovú bezpečnosť vrátane: bezpečnosti jadrového paliva a jadrových reaktorov, nakladania s odpadom, vyradovania z prevádzky a pripravenosti na núdzové situácie.

– **Ukazovateľ politickej podpory centra JRC – počet konkrétnych hmatateľných vplyvov na politiky Únie, ktoré vyplývajú z technickej a vedeckej podpory politík poskytovanej centrom JRC.** Týmto ukazovateľom sa počítajú prípady, keď sa podpora centra JRC stala súčasťou alebo dokonca základom európskej politiky, t.j. prípady, keď práca centra JRC pomohla dať prioritám Komisie pevný a spoľahlivý vedecký základ. Vplyv sa identifikuje v ročnom hodnotení centra JRC, ktoré vykonáva interná partnerská skupina expertov na základe hodnotiacej metodiky certifikovanej podľa normy ISO.

V súčasnosti 15 (2016); cieľ: 15 ročne (2019 – 2020).

– **Ukazovateľ vedeckej produktivity centra JRC – počet recenzovaných publikácií.** Týmto ukazovateľom sa počítajú recenzované články zverejnené v rámci daného roka i) v odborných časopisoch, ktorých názvy sú uvedené v zoznamoch Thomson-Reuters Science Citation Index Expanded (SCI-e) a/alebo Social Science Citation Index (SSCI). Tento ukazovateľ vyjadruje stupeň, ako JRC zverejňuje výsledky svojho výskumu.

V súčasnosti 45 (2016); cieľ: 50 ročne (2019 – 2020).

2. Zlepšovanie jadrovej fyzickej ochrany vrátane: jadrových bezpečnostných záruk, nešírenia zbraní, boja proti nezákonnému obchodovaniu a jadrovej forenznnej vedy.

– Ukazovateľ politickej podpory centra JRC: v súčasnosti 19 (2016); cieľ: 22 (2019 – 2020).

– Ukazovateľ vedeckej produktivity centra JRC: v súčasnosti 21 (2016); cieľ: 22 (2019 – 2020).

3. Zvyšovanie excelentnosti jadrovej vedeckej základne v oblasti normalizácie.

– Ukazovateľ politickej podpory centra JRC: v súčasnosti 6 (2016); cieľ: 12 (2019 – 2020).

– Ukazovateľ vedeckej produktivity centra JRC: v súčasnosti 50 (2016); cieľ: 55 (2019 – 2020).

4. Podporovanie riadenia znalostí, vzdelávania a odbornej prípravy.

– Ukazovateľ politickej podpory centra JRC: v súčasnosti 9 (2016); cieľ: 10 (2019 – 2020).

– Ukazovateľ vedeckej produktivity centra JRC: v súčasnosti 15 (2016); cieľ: 18 (2019 – 2020).

5. Podporovanie politiky Únie v oblasti jadrovej bezpečnosti a ochrany a súvisiacich vyvíjajúcich sa právnych predpisov Únie.

– Ukazovateľ politickej podpory centra JRC: v súčasnosti 13 (2016); cieľ: 18 (2019 – 2020).

– Ukazovateľ vedeckej produktivity centra JRC: v súčasnosti 7 (2016); cieľ: 7 (2019 – 2020).

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte

Zameranie programu jadrového štiepenia na otázky týkajúce sa bezpečnosti rieši kľúčové spoločenské obavy týkajúce sa využívania súčasnej jadrovej technológie, ako je napríklad prevádzková bezpečnosť jadrových elektrární a bezpečné zneškodňovanie najnebezpečnejších foriem rádioaktívneho odpadu (vysokoaktívny odpad a vyhoreté jadrové palivo).

Výskum v oblasti jadrovej syntézy môže mať vplyv len dlhodobo, ale energetika a zmena klímy sú jednými z najdôležitejších politických tém. Jadrová syntéza a súvisiaci výskum ako potenciálny nízkouhlíkový, bezpečný zdroj elektrickej energie pri základnom zaťažení sú v tejto súvislosti veľmi dôležité.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Kľúčovým prvkom pridanej hodnoty programu Euratomu je schopnosť mobilizovať odborné znalosti, spôsobilosti a multidisciplinárne zameranie v oblasti jadrového výskumu vo väčšej miere, ako je to možné na úrovni jednotlivých členských štátov. Program Euratomu umožňuje prostredníctvom kooperatívneho výskumu a inovácií aj celoeurópsky prístup k zlepšovaniu jadrovej bezpečnosti a ochrany pred žiarením vo všetkých oblastiach používania, čo dopĺňa smernice Euratomu o jadrovej bezpečnosti, nakladaní s rádioaktívnym odpadom a základných bezpečnostných normách. Zahŕňa to preukázateľný vedecký a technologický pokrok vo všetkých oblastiach, ktorý by nebol možný bez celoeurópskej spolupráce. V oblastiach, ako sú vzdelávanie a odborná príprava, využívanie výskumných infraštruktúr a medzinárodná spolupráca, umožňuje program Euratomu omnoho širšiu koordináciu v rámci Európy. Z toho môžu osobitne ťažiť menšie členské štáty, najmä s programami jadrovej energie, ktoré môžu potom využívať úspory z rozsahu vyplývajúce z účinku celoeurópskeho združovania. V širšom energetickom kontexte, v ktorom sa európsky rozmer presadzuje prostredníctvom energetickej únie, zohráva program Euratomu dôležitú úlohu aj v rámci piliera pre výskum, inovácie a konkurencieschopnosť, najmä ako súčasť činností Európskeho strategického plánu pre energetické technológie (SET).

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Výskumný a vzdelávací program Euratomu stavia na skúsenostiach získaných z programov Euratomu v minulosti. Počas obdobia, ktoré zahŕňa niekoľko desaťročí, program Euratomu:

- bol úspešný pri zapájaní najlepších výskumných pracovníkov a inštitúcií Európy v jadrovej oblasti,
- významne prispel k vedomostnej základni Európy v jadrovej oblasti a mal značný vplyv na budovanie sietí a spoluprácu s významným reštrukturalizačným účinkom na európsky jadrový výskum.

Okrem úspechov sa treba zo skúseností z minulosti aj poučiť:

- aby sa zabezpečila opodstatnenosť činností a vzájomnej synergie s vnútroštátnymi programami k výskumu, inováciám a vzdelávaniu treba pristupovať koordinovanejšie,
- výsledky výskumu treba lepšie šíriť a zhodnotiť v nových produktoch, procesoch a službách,
- zdôvodnenia zásahov by mali byť cielennejšie, konkrétnejšie, podrobnejšie a transparentnejšie,
- v procese plánovania projektu by sa mal zväžiť predpokladaný účinok,
- monitorovanie a hodnotenie sa v realizačnej fáze musia posilniť.

V odporúčaníach v oblasti priamych akcií z posledných správ o hodnotení sa uvádza, že JRC môže

- podporovať v Únii silnejšiu integráciu v oblasti tvorby poznatkov,
- zaviesť analýzy vplyvu a štúdie nákladov a prínosov konkrétnej práce ako súčasť nového programu centra JRC,
- zlepšiť riadenie znalostí umožnením prenosu znalostí a zručností v EÚ a na celom svete,
- posilniť svoje činnosti v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a ponúkať svoje skúsenosti a infraštruktúru ďalšej generácii jadrových vedcov,
- vytvoriť väčšiu synergiu medzi svojimi jadrovými a nejadrovými činnosťami a využiť potenciál na prenos znalostí v niektorých oblastiach.

1.5.4. Zlučiteľnosť a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

Program Euratomu (2019 – 2020) prispieva k cieľom stanoveným v rámcovom programe Horizont 2020 – rámcový program pre výskum a inováciu (2014 – 2020). Následne môžu byť prostredníctvom prierezových činností vytvorené príslušné väzby a rozhrania medzi programom Euratomu a rámcovým programom Horizont 2020. Program prispieva k vykonávaniu kapitoly 7 Zmluvy o Euratome týkajúcej sa systému jadrových bezpečnostných záruk EÚ, ako aj k bezpečnostným programom a stratégiám EÚ.

1.6. Trvanie a finančný vplyv

☒ Návrh/iniciatíva s obmedzeným trvaním

- ☐ Návrh/iniciatíva je v platnosti od 1. januára 2019 do 31. decembra 2020

- ☐ Finančný vplyv trvá od roku 2019 do roku 2026
- ☐ Návrh/iniciatíva s **neobmedzeným trvaním**
- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR,
- a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia³⁰

- ☒ **Priame hospodárenie** na úrovni Komisie
 - ☒ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
 - ☐ prostredníctvom výkonných agentúr
- ☒ **Zdieľané hospodárenie** s členskými štátmi
- ☐ **Nepriame hospodárenie** s delegovaním úloh súvisiacich s plnením rozpočtu:
 - ☐ tretím krajinám alebo subjektom, ktoré tieto krajiny určili,
 - ☐ medzinárodným organizáciám a ich agentúram (uved'te),
 - ☐ EIB a Európskemu investičnému fondu,
 - ☐ subjektom podľa článkov 208 a 209 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
 - ☐ verejnoprávny subjektom,
 - ☐ súkromnoprávnym subjektom povereným vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky,
 - ☐ súkromnoprávnym subjektom spravovaným právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky,
 - ☐ osobám povereným vykonávaním osobitných akcií v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky podľa hlavy V Zmluvy o EÚ a určeným v príslušnom základnom akte.
 - *V prípade viacerých spôsobov hospodárenia uveďte v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky:

Program sa bude riadiť prostredníctvom útvarov Komisie.

³⁰ Vysvetlenie spôsobov hospodárenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa monitorovania a predkladania správ

Uved'te časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Výkonnosť programu sa bude monitorovať ročne na základe súboru hlavných ukazovateľov výkonnosti. O výskumných a vzdelávacích činnostiach sa budú podávať ročné správy, ktoré vypracujú GR RTD a JRC. Individuálne projekty sú predmetom povinného preskúmania v polovici trvania.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Zistené riziká

Komisia akceptuje jasnú potrebu účinne a efektívne spravovať rozpočet a predchádzať podvodom a plytvaniu. Konečným cieľom Komisie naďalej zostáva dosiahnutie zvyškovej chybovosti nižšej ako 2 % celkových výdavkov v priebehu celého trvania programu, a preto zaviedla viacero zjednodušujúcich opatrení. Treba však brať do úvahy aj ostatné ciele, ako je príťažlivosť a úspešnosť politiky Únie v oblasti výskumu, medzinárodná konkurencieschopnosť, vedecká excelentnosť, a najmä náklady na kontroly (pozri bod 2.2.2). Komisia berie na vedomie stanovisko Európskeho parlamentu (udelenie absolutória za rok 2014), že EP „je presvedčený, že Komisia by sa mala naďalej usilovať o primeranú rovnováhu medzi atraktivnosťou programu pre účastníkov a legitímnu nevyhnutnosťou zodpovednosti a finančnej kontroly“. Po zvážení týchto prvkov sa navrhuje, aby generálne riaditeľstvá poverené plnením rozpočtu na výskum a inovácie zriadili nákladovo efektívny systém vnútorných kontrol, ktorý poskytne primerané záruky, že riziko chyby počas viacročného výdavkového obdobia sa na ročnom základe bude pohybovať od 2 % do 5 %; s konečným cieľom dosiahnuť zvyškovú chybovosť čo najbližšie úrovni 2 % pri uzavretí viacročných programov po zohľadnení finančného vplyvu všetkých auditov, nápravných a vymáhacích opatrení.

2.2.2. Údaje o zavedenom systéme vnútornej kontroly.

Rámec vnútornej kontroly v oblasti grantov stavia na:

- vykonávaní noriem Komisie v oblasti vnútornej kontroly,
- postupoch výberu najlepších projektov a ich premietaní do právnych nástrojov,
- riadení projektov a zmlúv v rámci celého obdobia trvania každého projektu,
- kontrolách *ex ante* 100 % nárokov vrátane získania audítorských osvedčení a certifikácie *ex ante* metódy výpočtu nákladov,
- auditoch *ex post* vzorky nárokov,
- a vedeckých hodnoteniach výsledkov projektov.

V prípade priamych akcií sú súčasťou obehov financií kontroly obstarávania *ex ante* a kontroly *ex post*. Riziká sa posudzujú na ročnom základe a pokrok vo výkone prác a spotreba zdrojov sa pravidelne monitorujú na základe vymedzených cieľov a ukazovateľov.

2.2.3. Odhad nákladov a prínosov kontrol a posúdenie očakávanej úrovne rizika chyby

Náklady na systém vnútornej kontroly generálnych riaditeľstiev Komisie, ktorým je zverené vykonávanie rozpočtu v oblasti výskumu a inovácií (vrátane Euratomu) sa

odhadli na 267 miliónov EUR ročne (na základe preskúmania z roku 2009 o prípustnom riziku chyby). Systém takisto viedol k značnému zaťaženiu príjemcov a útvarov Komisie. Príjemcovia a takisto zákonodarné orgány vo veľkej miere pociťovali, že záťaž súvisiaca s kontrolami je privysoká. Vyvoláva to riziko zníženia príťažlivosti výskumného programu Únie, a tým je nepriaznivo ovplyvnený aj výskum a inovácie Únie. 43 % z celkových nákladov na kontroly útvarov Komisie (bez započítania nákladov príjemcov) sa minie na fázu riadenia projektu, 18 % na výber návrhov a 16 % na rokovanie o zákazkách. Audity *ex post* a ich výsledné vykonávanie predstavovali 23 % (61 miliónov EUR) z celkového objemu. Napriek tomu sa ani takýmto značným úsilím v oblasti kontroly nepodarilo úplne dosiahnuť daný cieľ. Odhadovaná zvyšková chybovosť pre RP7 zostáva po zohľadnení všetkých prípadov vymáhania a korekcií, ktoré sa uskutočnili alebo sa ešte uskutočnia, nad úrovňou 2 %. Súčasná miera chybovosti z auditov RP7 vykonaných Generálnym riaditeľstvom pre výskum a inováciu je približne 5 %, v dôsledku účinkov auditov sa znížila na asi 3 %. Je nepravdepodobné, že bude dosiahnutá zvyšková chybovosť na úrovni 2 %. Miera chybovosti, ktorú určil Európsky dvor audítorov, sa pohybuje v podobných hodnotách.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia.

Generálne riaditeľstvá, ktorým je zverené vykonávanie rozpočtu v oblasti výskumu a inovácie, sa zaviazali bojovať proti podvodom vo všetkých fázach procesu riadenia grantov. Vypracovali a vykonávajú stratégie na predchádzanie podvodom vrátane posilneného využívania spravodajskej činnosti, najmä pokiaľ ide o používanie IT nástrojov a vrátane odborného vzdelávania a informovania personálu. Stanovili sa sankcie, ktoré slúžia na odrádzanie od podvodov, a tam, kde je to vhodné, aj pokuty, ak sa zistí podvod. V tomto úsilí sa bude pokračovať. Navrhnuté opatrenia by celkovo mali mať kladný vplyv na boj proti podvodom, predovšetkým by mali klásť väčší dôraz na audity založené na rizikách a posilnenie vedeckého hodnotenia a kontroly. Treba zdôrazniť, že hoci bol podiel zistených podvodov v porovnaní s celkovými výdavkami veľmi malý, generálne riaditeľstvá, ktorým je zverené plnenie rozpočtu v oblasti výskumu, potvrdzujú svoj záväzok pokračovať v boji proti podvodom. Komisia prijme príslušné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa pri vykonávaní akcií financovaných na základe tohto nariadenia chránili finančné záujmy Únie prostredníctvom preventívnych opatrení na zamedzenie podvodov, korupcie a iných protiprávných činností, ďalej účinných kontrol, vymáhania neoprávnene vyplatených súm v prípade odhalenia nezrovnalostí a v prípade potreby prostredníctvom účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií. Komisia alebo jej zástupcovia a Dvor audítorov majú právomoc vykonávať na základe dokumentov a na mieste audit u všetkých príjemcov grantov, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky Únie v rámci programu. Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF) môže vykonávať kontroly a inšpekcie na mieste u hospodárskych subjektov, ktorých sa takéto financovanie priamo alebo nepriamo týka, a to v súlade s postupmi podľa nariadenia (Euratom, ES) č. 2185/96 na účely zistenia, či v súvislosti s dohodou alebo rozhodnutím o grante alebo zmluvou týkajúcou sa financovania Úniou nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Bez toho, aby boli dotknuté vyššie uvedené odseky, platí, že dohody o spolupráci s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, dohody o grante, rozhodnutia o grante a zmluvy, ktoré budú výsledkom vykonávania tohto nariadenia, udeľujú Komisii,

Dvoru audítorov a úradu OLAF výslovnú právomoc na vykonávanie takýchto auditov, inšpekcií a kontrol na mieste.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradi, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo	DRP/NRP ³¹	krajín EZVO ³²	kandidátskych krajín ³³	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
1	<u>08 01 Administratívne výdavky v oblasti politiky výskumu a inovácie</u> 08 01 05 11 Výdavky vzťahujúce sa na úradníkov a dočasných zamestnancov vykonávajúcich programy pre výskum a inováciu – program Euratomu 08 01 05 12 Externí zamestnanci vykonávajúci programy pre výskum a inováciu – program Euratomu 08 01 05 13 Ostatné výdavky na riadenie programov pre výskum a inovácie – program Euratomu <u>10 01 Administratívne výdavky v oblasti politiky priameho výskumu</u> 10 01 05 Podporné výdavky na programy pre výskum a inovácie v oblasti politiky priameho výskumu 10 01 05 11 Výdavky vzťahujúce sa na úradníkov a dočasných zamestnancov vykonávajúcich programy pre výskum a inováciu – program Euratomu 10 01 05 12 Externí zamestnanci vykonávajúci programy pre výskum a inováciu – program Euratomu 10 01 05 13 Ostatné výdavky na riadenie programov pre výskum a inovácie – program Euratomu 10 01 05 14 Ostatné výdavky na nové dôležité výskumné infraštruktúry – program Euratomu <u>08 03 Nepriame výskumné akcie programu Euratomu</u>	NRP	NIE	ÁNO	ÁNO	NIE
		DRP				

³¹ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

³² EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

³³ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

	08 03 01 01 Euratom - Energia jadrovej syntézy 08 03 01 02 Euratom - Jadrové štiepenie a ochrana pred žiarením 08 03 50 Rozpočtové prostriedky pochádzajúce z príspevkov tretích strán na výskum a technologický rozvoj 08 03 51 Ukončenie predchádzajúceho výskumného rámcového programu Euratomu (2007 až 2013) 10 03 Program Euratomu – priame akcie 10 03 01 Činnosti Euratomu v oblasti priameho výskumu 10 03 50 Rozpočtové prostriedky pochádzajúce z príspevkov tretích strán (mimo Európskeho hospodárskeho priestoru) na výskum a technický rozvoj 10 03 50 01 Rozpočtové prostriedky pochádzajúce z príspevkov tretích strán (mimo Európskeho hospodárskeho priestoru) na výskum a technický rozvoj (2014 – 2020) 10 03 50 02 Rozpočtové prostriedky pochádzajúce z príspevkov tretích strán (mimo Európskeho hospodárskeho priestoru) na výskum a technický rozvoj (pred rokom 2014) 10 03 51 Dokončenie siedmeho rámcového programu — Euratom (2007 až 2013) 10 03 52 Dokončenie predchádzajúcich rámcových programov Euratomu (pred rokom 2007)					
--	--	--	--	--	--	--

- Požadované nové rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Neuplatňuje sa

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

3.2.1.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky – nepriamy výskum

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca			1	Inteligentný a inkluzívny rast		
GR: RTD (nepriamy výskum)			2019	2020	> 2020	SPOLU
• Operačné rozpočtové prostriedky						
Číslo rozpočtového riadka: 08 03 01 xx	Záväzky	(1) = 1a + 1b	228,353	242,976	-	471,328
	Platby	(2) = 2a + 2b	60,000	244,080	167,248	471,328
Číslo rozpočtového riadka: 08 03 01 01	Záväzky	(1a)	159,321	169,523	-	328,844
	Platby	(2a)	60,000	130,092	138,751	328,844
Číslo rozpočtového riadka: 08 03 01 02	Záväzky	(1b)	69,032	73,452	-	142,484
	Platby	(2b)	-	113,988	28,497	142,484
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov ³⁴						
Číslo rozpočtového riadka: 08 01 05 11			9,384	9,572		18,956
Číslo rozpočtového riadka: 08 01 05 12			0,952	0,971		1,923
Číslo rozpočtového riadka: 08 01 05 13			4,240	4,966		9,206
Číslo rozpočtového riadka 08 01 05 xx		(3)	14,576	15,509	-	30,085
Rozpočtové prostriedky pre GR RTD SPOLU	Záväzky	= (1) + (3)	242,928	258,485	-	501,413
	Platby	= 2 + 2a + 3	74,576	259,589	167,248	501,413

³⁴ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.1.2. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky – priamy výskum

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

GR: Spoločné výskumné centrum (priamy výskum)			2019	2020	> 2021	SPOLU
• Operačné rozpočtové prostriedky						
Číslo rozpočtového riadka: 10,03	Závázky	(1)	11,316	11,769	0	23,085
	Platby	(2)	4,640	9,917	8,528	23,085
Číslo rozpočtového riadka: 10.03.01	Závázky	(1a)	11,316	11,769	0	23,085
	Platby	(2a)	4,640	9,917	8,528	23,085
• Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov						
Číslo rozpočtového riadka: 10.01.05.11			56,368	58,623	0	114,991
Číslo rozpočtového riadka: 10.01.05.12			10,400	10,816	0	21,216
Číslo rozpočtového riadka: 10.01.05.13			36,447	37,905	0	74,352
Číslo rozpočtového riadka: 10.01.05.14			15,702	19,461	0	35,163
Číslo rozpočtového riadka: 10.01.05		(3)	118,917	126,804	0	245,722
Rozpočtové prostriedky pre GR JRC SPOLU	Závázky	= 1 + 1a + 3	130,234	138,573		268,807
	Platby	= 2 + 2a + 3	123,557	136,722	8,528	268,807

Okruh viacročného finančného rámca	5	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		2019	2020	> 2020	SPOLU
GR: RTD nepriamy výskum + JRC priamy výskum					
• Ľudské zdroje		0	0	0	0
• Ostatné administratívne výdavky		0	0	0	0
GR RTD + JRC SPOLU	Rozpočtové prostriedky	0	0	0	0
Rozpočtové prostriedky OKRUHU 5 viacročného finančného rámca SPOLU	(Závázky spolu = Platby spolu)	0	0	0	0

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

3.2.1.3. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky – **nepriamy + priamy výskum**

GR: RTD + Spoločné výskumné centrum			2019	2020	> 2020	SPOLU
• Operačné rozpočtové prostriedky						
Číslo rozpočtového riadka: 08 03 01	Závázky	(1)	228,353	242,976	–	471,328
	Platby	(2)	60,000	244,080	167,248	471,328
Číslo rozpočtového riadka: 10.03.01	Závázky	(1a)	11,316	11,769	0	23,085
	Platby	(2a)	4,640	9,917	8,528	23,085
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov						
Číslo rozpočtového riadka: 08.01.05.xx		(3)	14,576	15,509		30,085
Číslo rozpočtového riadka: 10.01.05.xx			118,917	126,804	0	245,722
Rozpočtové prostriedky	Závázky	= 1 + 1a	373,161	397,057	0	770,218

pre GR RTD + JRC SPOLU		+ 3				
	Platby	= 2 + 2a +3	198,133	396,309	175,776	770,218

		2019	2020	> 2020	SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 5 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky	373,161	397,057	0	770,218
	Platby	198,133	396,309	175,776	770,218

3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uveďte ciele a výstupy ↓			2019		2020		SPOLU	
	VÝSTUPY							
	Druh ³⁵	Priemern é náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady spolu
OSOBITNÝ CIEĽ								
– Výstup pre nepriamy výskum jadrovej syntézy	Správy opisujúce fakty, zistenia a výsledky	Neuplatňu	34**	159,321	34**	169,523	68**	328,844
– Výstup pre nepriamy výskum jadrového štiepenia		3 – 5 mil.	25	69,032	25	73,453	50	142,484
– Výstup priameho výskumu centra JRC Euratomu (***)	Produkty a služby pre	46 (****)	250	11,316	250	11,769	500	23,085

³⁵ Výstupy znamenajú dodané produkty a služby (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

	tvorcov politiky EÚ							
Spolu pre konkrétny cieľ			309	239,669	309	254,745	618	494,413

* Výpočet priemerných nákladov by v tejto konkrétnej oblasti nebol s podpisom jedného grantu a akejkolvek zmluvy na základe článku 10 Zmluvy spoľahlivý.

** Správa účastníkov grantu konzorcia EUROfusion o 33 pracovných balíkoch.

(***) Výstupy činností priameho výskumu sú väčšinou produkty a služby pre tvorcov politiky EÚ vyplývajúce z viacročného pracovného programu centra JRC na obdobie 2019 – 2020, ktoré JRC plánuje sprístupniť ako výsledok svojich činností v oblasti priameho jadrového výskumu. Vzťahujú sa na vedecké a politické správy, referenčné materiály, overené metódy, technické systémy, vedecké informačné systémy, databázy atď. Viacročný pracovný program centra JRC je priebežný pracovný program, ktorý odráža potreby Komisie. V tomto zmysle podlieha počet plánovaných výstupov pracovného programu zmenám, lebo musia zohľadniť prichádzajúce požiadavky Komisie. Spoľahlivú hodnotu pre plánované výstupy obdobia 2019 – 2020 možno poskytnúť až na konci roku 2018, keď sa dokončí pracovný program.

(****) Priemerné náklady výstupu sú veľmi premenlivé. Napríklad bežný výstup (ako napríklad periodický spravodaj s prognózou úrody) nie je porovnateľný so záverečnou správou a nákladnou štúdiou, pre ktorú mohlo značné množstvo kreditov viesť k jednotnému študijnému dokumentu. Obidve sú opodstatnené a užitočné, slúžia však na rozličné účely. Uvedené priemerné náklady sú len matematickým výpočtom, v rámci ktorého sa rozpočet rozdeľuje podľa odhadovaného počtu výstupov.

3.2.2.1. Zhrnutie

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v tejto tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	2019	2020	SPOLU
--	------	------	-------

OKRUH 5 viacročného finančného rámca			
Ludské zdroje	0	0	0
Ostatné administratívne výdavky	0	0	0
OKRUH 5 viacročného finančného rámca medzisúčtet	0	0	0

Mimo OKRUHU 5³⁶ viacročného finančného rámca	Nepriamy výskum	Priamy výskum	Nepriamy výskum	Priamy výskum	Nepriamy výskum	Priamy výskum
Ludské zdroje	10,336	66,768	10,543	69,439	20,879	136,207
Ostatné administratívne výdavky	4,240	52,149	4,966	57,366	9,206	109,515
Mimo OKRUHU 5 viacročného finančného rámca medzisúčtet	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722

SPOLU/GR	14,576	118,917	15,509	126,805	30,085	245,722
SPOLU/rok	133,493		142,314		275,807	

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu pridelit' riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

³⁶ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.2.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

	2019	2020	SPOLU
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)			
XX 01 01 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)			
XX 01 01 02 (delegácie)			
08 01 05 01 (nepriamy výskum)	68	68	
10 01 05 01 (priamy výskum)	493	493	
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času FTE)³⁷			
XX 01 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového balíka prostriedkov)			
XX 01 02 02 (ZZ, MZ, VNE, DAZ a PED v delegáciách)			
XX 01 04 yy³⁸	– ústredie		
	– delegácie		
08 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)	14	14	
10 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)	176	176	
Iné rozpočtové riadky (uved'te)			
SPOLU	751	751	

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu prideľovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Úlohy vyplývajúce z jadrového výskumu/osobitného programu priameho a nepriameho výskumu, najmä v spojení s nakladaním s jadrovým odpadom, jadrovou bezpečnosťou a jadrovými bezpečnostnými zárukami, ochranou a jadrovou syntézou.
Externí zamestnanci	

³⁷ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocní experti v delegácii.

³⁸ Číastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.3. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

- ☒ Návrh/iniciatíva je v súlade s platným viacročným finančným rámcom.
- ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.
- ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje, aby sa použil nástroj flexibility alebo aby sa uskutočnila revízia viacročného finančného rámca.

3.2.4. Príspevky od tretích strán

- ☐ Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.
- ☒ Návrh/iniciatíva zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

Rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok 2019	Rok 2020	Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt	Tretie krajiny pridružené k programu		
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU	p.m.*	p.m.*	p.m.*

* Doplní sa neskôr.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☐ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☒ Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:
 - ☐ vplyv na vlastné zdroje
 - ☒ vplyv na rôzne príjmy

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový riadok príjmov:	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v prebiehajúcom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ³⁹	
		2019	2020
Položka 6011		p.m.	p.m.
Položka 6013		p.m.	p.m.
Položka 6031		p.m.	p.m.

V prípade rôznych pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

³⁹ Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 25 % na náklady na výber.

08 03 50: Rozpočtové prostriedky pochádzajúce z príspevkov tretích strán (mimo Európskeho hospodárskeho priestoru) na výskum a technický rozvoj

10 03 50 Rozpočtové prostriedky pochádzajúce z príspevkov tretích strán (mimo Európskeho hospodárskeho priestoru) na výskum a technický rozvoj

Uveďte spôsob výpočtu vplyvu na príjmy.

Pridružené štáty prispievajú k doplnkovému financovaniu programu Euratomu prostredníctvom dohôd o pridružení. Metóda výpočtu sa dohodla v týchto dohodách o pridružení a nemusí byť nutne rovnaká vo všetkých dohodách. Väčšina výpočtov sa zakladá na pomere HDP pridruženého štátu k celkovému HDP členských štátov, pričom toto percento sa uplatňuje v celkovom rozpočte.